

ΒΟΡΕΙΟΣ ΠΟΛΟΣ ΚΑΙ ΑΡΚΤΙΚΗ

Ο Βόρειος Πόλος είναι το βορειότερο σημείο του πλανήτη Γη και βρίσκεται στην Αρκτική. Είναι το σημείο όπου ο άξονας περιστροφής της Γης τέμνει την επιφάνειά της στο Βόρειο Ημισφαίριο. Βρίσκεται στο διαμετρικά αντίθετο σημείο σε σχέση με τον Νότιο Πόλο.

Ο Βόρειος Πόλος βρίσκεται στη μέση του Αρκτικού Ωκεανού ανάμεσα σε νερά που καλύπτονται σχεδόν μόνιμα με συνεχώς μετατοπιζόμενο θαλάσσιο πάγο. Αρκτική ονομάζεται η περιοχή γύρω από τον Βόρειο Πόλο. Περιλαμβάνει βόρεια τμήματα των ΗΠΑ (Αλάσκα), του Καναδά, της Ρωσίας, της Νορβηγίας, της Σουηδίας, της Φινλανδίας, καθώς και την Ισλανδία, τη Γροιλανδία και όλο τον θαλάσσιο χώρο τον λεγόμενο Αρκτικό Ωκεανό (ή Βόρειο Παγωμένο Ωκεανό). Το όνομα της Αρκτικής προέρχεται από την αρχαία λέξη

άρκτος (αρκούδα) και της δόθηκε λόγω των αστερισμών της Μεγάλης και της Μικρής Άρκτου, οι οποίοι βρίσκονται κοντά στον πολικό αστέρα.

Ο ήλιος στον Βόρειο Πόλο βρίσκεται συνεχώς πάνω από τον ορίζοντα κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού και συνεχώς κάτω από τον ορίζοντα κατά τη διάρκεια του χειμώνα. Η ανατολή του ηλίου είναι λίγο πριν από την ισημερία του Μαρτίου. Στη συνέχεια, ο ήλιος χρειάζεται τρεις μήνες για να φτάσει στο υψηλότερο σημείο του στο θερινό ηλιοστάσιο (γύρω στις 21 Ιουνίου), μετά το οποίο αρχίζει να βυθίζεται, φτάνοντας στο ηλιοβασίλεμα αμέσως μετά την ισημερία Σεπτεμβρίου. Ο Βόρειος και ο Νότιος Πόλος βιώνουν τους πιο αργούς ρυθμούς ανατολής και δύσης του ηλίου στη Γη.

Η υπερθέρμανση του πλανήτη επηρεάζει την Αρκτική με απώλεια του θαλάσσιου πάγου και τήξη του στρώματος πάγου της Γροιλανδίας. Η απελευθέρωση μεθανίου από την περιοχή, ειδικά μέσω του ξεπαγώματος του πρώην μόνιμα παγωμένου εδάφους, προκαλεί ανησυχία στους επιστήμονες και στους κατοίκους. Λόγω της

κλιματικής αλλαγής, τμήματα της Νορβηγίας που ανήκουν στον αρκτικό κύκλο αποκτούν τώρα εύκρατο κλίμα.

Ινουίτ είναι το όνομα των ιθαγενών της Αλάσκας, της Γροιλανδίας και του Καναδά. Ο όρος «Εσκιμώος» θεωρείται από τους Ινουίτ προσβλητικός και ρατσιστικός. Στη γλώσσα τους η λέξη Ινουίτ σημαίνει «άνθρωποι», ενώ η λέξη Εσκιμώος αποτελεί μεταφορά μιας Γαλλικής λέξης που σημαίνει αυτός που τρώει ωμά. Είναι απόγονοι της νομαδικής φυλής του πολιτισμού της Θούλης, που εμφανίστηκαν στην Αλάσκα το 1000 μ.Χ.

Καταφέραν να επιζήσουν σε δύσκολες κλιματολογικές συνθήκες διαμένοντας σε ιγκλού και κυνηγώντας κυρίως φώκιες και φάλαινες, που τους εξασφάλιζαν τροφή και ένδυση. Μετακινούνταν με έλκηθρα, τα οποία έσερναν σκυλιά. Ακόμα και σήμερα ακολουθούν τον ίδιο πατροπαράδοτο τρόπο ζωής χρησιμοποιώντας παρόλα αυτά και τζιπ (όταν αυτό το επιτρέπει το πάχος των πάγων) και κατοικώντας σε χτισμένα σπίτια.

Η αρχή της προσπάθειας για εξερεύνηση της Αρκτικής άρχισε με τον Πυθέα τον Μασσαλιώτη το 325 π.Χ. και συνεχίστηκε μέχρι σήμερα. Ο Πυθέας ήταν αρχαίος Έλληνας έμπορος, εξερευνητής, γεωγράφος και αστρονόμος από τη Ελληνική Αποικία της Μασσαλίας (της σημερινής Γαλλίας). Είναι γνωστός για το ταξίδι που πραγματοποίησε στις θάλασσες της βόρειας Ευρώπης, κατά το οποίο έφτασε σε ένα νησί, το οποίο πιθανόν ταυτίζεται με την σημερινή Ισλανδία και σε μία θαλάσσια περιοχή, πιθανόν κοντά στη σημερινή Γροιλανδία.

Τον 19ο αιώνα έγιναν πολλές προσπάθειες για να φτάσουν οι άνθρωποι στον Βόρειο Πόλο. Το 1895, στα πλαίσια μιας αποστολής στον Βόρειο Πόλο, ο Φρίντγιφ Νάνσεν μαζί με έναν σύντροφό του, κατάφερε να φθάσει σε γεωγραφικό πλάτος $86^{\circ}14'$, το βορειότερο σημείο στο οποίο μέχρι τότε είχε καταφέρει να φθάσει άνθρωπος. Ο Φρίντγιφ Νάνσεν ήταν Νορβηγός εξερευνητής, επιστήμονας και διπλωμάτης. Το 1922 του απονεμήθηκε το Βραβείο Νόμπελ Ειρήνης για την προσφορά του στους πρόσφυγες του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου. Για την προσφορά του στο προσφυγικό ζήτημα μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή έχει τιμηθεί με μία οδό στον Υμηττό και με προτομή στην Αθήνα.

Η πρώτη επαληθευμένη επιστημονικά προσέγγιση του Βόρειου Πόλου έγινε στις 12 Μαΐου 1926 από τον Νορβηγό εξερευνητή Ρόαλντ Άμουντσεν και τον Αμερικανό χορηγό του με το αερόπλοιο Norge.

Η Αρκτική λόγω του χαμηλού πληθυσμού της, έχει μεγάλη σημασία για τη μελέτη της άγριας φύσης στον κόσμο, καθώς υπάρχουν πολλά παρθένα τοπία με ελάχιστη ή μηδαμινή ανθρώπινη παρουσία. Η σημασία της Αρκτικής για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και των γονότυπων του πλανήτη είναι σημαντική. Αλλά ο αυξανόμενος ανθρώπινος πληθυσμός στον αρκτικό κύκλο επηρεάζει αρνητικά την υγεία των βιοτόπων της Αρκτικής.

Η βλάστηση της Αρκτικής αποτελείται από φυτά όπως νάνοι θάμνοι, γραμμινοειδή, βότανα, λειχήνες και βρύα, τα οποία όλα αναπτύσσονται σχετικά κοντά στο έδαφος, σχηματίζοντας τούνδρα.

Τα δέντρα δεν μπορούν να αναπτυχθούν στην Αρκτική, αλλά στα θερμότερα μέρη της, οι θάμνοι είναι συνηθισμένοι και μπορούν να φτάσουν τα 2 μέτρα.

Στα πιο κρύα μέρη της Αρκτικής, μεγάλο μέρος του εδάφους είναι γυμνό.

Τα μη αγγειακά φυτά, όπως οι λειχήνες και τα βρύα, κυριαρχούν, μαζί με μερικά διάσπαρτα χόρτα και βότανα (όπως η αρκτική παπαρούνα στη φωτογραφία).

Τα φυτοφάγα ζώα της τούνδρας περιλαμβάνουν τον αρκτικό λαγό, το λέμινγκ, το μόσχοξ και τον τάρανδο (καριμπού). Θηρεύονται από τη κουκουβάγια του χιονιού (στη φωτογραφία), την Αρκτική αλεπού, την αρκούδα γκριζλί και τον αρκτικό λύκο.

Η πολική αρκούδα είναι επίσης αρπακτικό, αν και προτιμά να κυνηγάει τη θαλάσσια ζωή από τον πάγο. Υπάρχουν επίσης πολλά πτηνά και θαλάσσια είδη ενδημικά στις ψυχρότερες περιοχές.

Άλλα χερσαία ζώα περιλαμβάνουν λύκους, άλκες (είδη ελαφιών, στη φωτογραφία), πρόβατα Dall, ερμίνες και σκίουρους της Αρκτικής. Τα θαλάσσια θηλαστικά περιλαμβάνουν φώκιες, θαλάσσιους ίππους και πολλά είδη κητωδών (όπως φάλαινες) και επίσης ναρβάλους, όρκες και μπελούγκα.

Σύμφωνα με τη Δυτική παράδοση το χωριό του Άη-Βασίλη βρίσκεται στην Αρκτική ζώνη της Βόρειας Φινλανδίας. ο Αρκτικός Κύκλος είναι κοντά στην καρδιά του επειδή πολλά μυστικά των Χριστουγέννων έχουν τις ρίζες τους σε αυτό το μαγικό μέρος.

